

Latvijas Nacionālā bibliotēka skaitļos un faktos

**2024. gadā LNB klātienē ir apmeklējuši
349 152 cilvēki.**

**17 923 lasītāji apmeklējuši bibliotēku vismaz vienu
reizi gadā.**

**2024. gadā pirmo reizi kā lasītāji reģistrējušies
10 104 personas, no tiem 2 076 bērni un jaunieši
vecumā līdz 18 gadiem.**

**Vidēji katrs no LNB reģistrētajiem lasītājiem 122 598
lasītājiem bibliotēku gada laikā apmeklējis 6 reizes.**

**Lasītājs bibliotēkā vidēji uzturas apmēram divas
stundas.**

**LNB sagatavotās izstādes un krājuma izlases
apskatījuši 103 158 apmeklētāji.**

**Ekspozīciju "Grāmata Latvijā" apmeklējuši 64 683
apmeklētāji.**

Ekskursijās LNB ēku apmeklējis 14 081 interesents.

Dibināta 1919. gada 29. augustā – LNB šogad apritēs
106 gadi.

Ir vispārpieejama, universāla zinātniskā bibliotēka.

Veido un glabā nacionālās literatūras krājumu –
visus Latvijā iespiestos un ar Latviju saistītos iespied-
darbus, kā arī nodrošina to pieejamību plašai publikai.

Krājumā ir vairāk nekā 4 miljoni vienību un tas aptver
visas zinātņu nozares ar specializāciju humanitārajās
un sociālajās zinātnēs.

Lasītājiem pieejami arī speciālie krājumi – retās grāmatas,
rokraksti, Letonikas kolekcijas, māksla un mūzika,
skaņu ieraksti, attēlizdevumi, sīkiespieddarbi, kartes.

Pieejami plaši digitālie resursi – gan Latvijas, gan ārzemju
tiešsaistes abonētās datubāzes, daudzveidīgas digitālās
kolekcijas, Nacionālā enciklopēdija, Digitālā bibliotēka,
Kultūras kanona kolekcija u.c.

Ir izglītības, zinātnes un kultūras centrs.

Kopš 2024. gada piedāvā individualizētu pakalpojumu
studentiem, palīdzot informācijas meklēšanā un sniedzot
atbalstu studiju un pētniecisko darbu izstrādes procesā.

Pie LNB aug pilsētas pļava.

Valsts aizsargājama kultūras piemineklis.

Seko un dalies ar
#lnblv

Notikumi

Latvijas Nacionālajā bibliotēkā

2025. gadā

Visu gadu

Mazformāta izstāde "Latviešu grāmatai 500. Rīgas elementi" Rīgas Vēstures un kuģniecības muzejā

17. janvāris

Izstādes "Birkerts. Bibliotēkas. Gaisma" atklāšana

27. februāris

Izstādes "Tiesības uz bibliotēku" atklāšana

7., 8. marts

Rīgas Grāmatu svētki sadarbībā ar Latvijas Grāmatizdevēju asociāciju

14. marts

Latvijas Kultūras kanona konkursa fināls vidusskolēniem

29. marts

Lielie lasīšanas svētki

3. aprīlis

Latvijas pasta izdotās "Latviešu grāmatai 500" veltītās pastmarkas pirmās dienas zīmogošana

7.–9. aprīlis

Starptautiska konference EBLIDA (Eiropas Bibliotēku, informācijas un dokumentu asociācija) "Spēks un noturība. Grāmatas un lasīšana mākslīgā intelekta laikmetā"

25. aprīlis

Latvijas Bibliotekāru biedrības konference un ideju tirgus

29. aprīlis

Starptautiska konference "Literatūras zināšanas lasītveicināšanai"

7. maijs

LNB un Kara muzeja konference

8., 9. maijs

Starptautisks grāmatu izstāžu veidošanas tīkla BANG! seminārs

14.–17. maijs

Starptautiska zinātniska konference par godu vācbaltiešu dzejnieka Kazimira Ulriha Bēlendorfa 250 gadu jubilejai

17. maijs

Muzeju nakts LNB "Restarts lasīšanai" zīmē

1. septembris

Jaunās Kultūras kanona orientēšanās spēles atklāšana

6. septembris

Baltā nakts LNB

22.–24. septembris

Starptautiska konference veltīta rakstnieka un domātāja Īzaka Ābrahāma Eihela (1756–1804) manuskriptu izpētei

11. oktobris

Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības

16. oktobris

Izstādes "Sievietes grāmatniecībā: Dzidras Ezergailles ekslibri" atklāšana

15.–17. oktobris

Starptautiska konference "Cenzūra un pelni. Aizliegtās grāmatas un reformācija Livonijā 1525. gadā", Lutera pilsēta Vitenberga, Vācija

24.–25. oktobris

Rīgas Grāmatu svētki sadarbībā ar Latvijas Grāmatizdevēju asociāciju

24. oktobris

Starptautiska konference par līdzšinējiem un nākotnes lasītprasmes un lasītpatikas jautājumiem

8. novembris

Izstādes "Tā pirmā grāmata" atklāšana
Notikumu cikla "Latviešu grāmatai 500" kulminācija

Novembris

"Sarunas par Latviju" sadarbībā ar Satversmes tiesu

11. decembris

Sestie Jāņa Stradiņa akadēmiskie lasījumi sadarbībā ar Stendera biedrību

17. decembris

Tiešsaistes viktorīna skolēniem "Ziemassvētki kanonā"

Seko un dalies ar

#lnblv

Cikla "Latviešu grāmatai 500" kulminācija

1525. gadā iespieda pirmo grāmatu latviski un tas aizsāka latviešu grāmatu kultūras attīstību piecu gadsimtu garumā. Latviešu grāmatu kultūra kļuva par vienu no nācijas stūrakmeņiem, tādēļ latviski rakstītā un grāmatā iespiestā vārda vēsture ir Latvijai un latviešiem nozīmīgs laiks, kuru cildinām tagad, 500 gadus pēc pirmās grāmatas tapšanas. Latvijas Nacionālās bibliotēkas apjomīgajā piecu gadu notikumu ciklā "Latviešu grāmatai 500" (2021–2025), kas tapis kopā ar partneriem, tiek izcelti nozīmīgākie procesi, kas ietekmēja latviešu rakstītā un iespiestā vārda izplatību.

Piecu gadu laikā daudzveidīgās norises notikušas tematisko virzienu zīmē: Atgriešanās, grāmatas Latvijai ārpus Latvijas (2021), Latviešu valoda rokrakstos un laikrakstos (2022), Tekstu izplatība senāk un tagad (izdevēji) (2023), Bibliotēkas un lasīšana (2024), Pirmajai grāmatai latviešu valodā 500 (2025).

Grāmata vēsturiski un arī šodien rada iespējas izglītībai un zinātnei, refleksijai par pasauli mums apkārt un iztēles telpai. Grāmata stiprina pašapziņu, liek domāt pašiem par sevi un sabiedrību, par savu pagātņi un iespējām nākotnē.

Visa gada garumā plānota notikumu cikla "Latviešu grāmatai 500" sabiedrības iesaistes pasākumu programma ar kulminācijas norisi 2025. gada 8. novembrī, iesaistot Latvijas publiskās bibliotēkas un diasporas kopienas. Pasākumu programmas un kulminācijas norises režisors – Reinis Suhanovs. Pasākumu norisi atbalsta Latvijas Republikas Kultūras ministrija, Valsts kultūrkapitāla fonds, Rīgas valstspilsētas pašvaldība.

Vairāk informācijas: gramatai500.lv

Seko un dalies ar
#Inblv

Informāciju sagatavoja:
LNB Norišu centra kultūras projektu vadītāja
Alīse Vorobeja, alise.vorobeja@lnb.lv

BIRKERTS. BIBLIOTĒKAS. GAISMA.

Birkerts. Libraries. Light.

Izstāde "Birkerts. Bibliotēkas. Gaismas."

17.01.2025.–17.01.2026.

1. stāvs

Saturs

Jānis Dripe
Andris Kronbergs

Dizains

Tatjana Raičiņeca

Projekta vadība

Jānis Dripe
Brigita Zelča-Aispure
Olīta Rozenberga

Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēkas arhitekta Gunāra Birkerta (1925 – 2017) simtgade ir nozīmīga arī projekta Latviešu grāmatai 500 kontekstā, jo Latvijā ir radīta visā pasaulē atpazīstama būve – telpisks ietvars nacionālajam grāmatu krājumam. 17. janvārī, Birkerta simtajā dzimšanas dienā, LNB atklājam izstādi, kas ļauj iepazīt izcilā latviešu arhitekta dzīvi un radošo darbību, kas aizsākās Rīgā, turpinājās Vācijā un ASV. Viņa radošā dzīve vainagojās ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēkas īstenošanu. Izstāde vēsta par 19 Gunāra Birkerta bibliotēku būvēm un projektiem, viņa arhitektūras filozofiju un metodēm. Gunāru Birkertu arhitektūras kritiķi dēvē par gaismas arhitektūras meistarū. Gaismas, metaforu un simbolu lietojums kultūras būvēs padara Birkerta arhitektūru unikālu pasaules mērogā. Gunārs Birkerts kā īpaša vērtība iekļauts Latvijas kultūras kanonā, pasaulē viņa vārds saistīts ar gandrīz 300 ēkām – pamatā muzejiem, universitātēm, baznīcām, skolām un bibliotēkām. Daudzas no tām var uzskatīt par ikoniskām. Izstādi papildinās katalogs, starptautiska konference par Birkerta arhitektūras mantojumu šī gada 27. martā, tematisku semināru un publikāciju kopums.

Izstāde LNB veidota sadarbībā ar LNB Atbalsta biedrību un ASV vēstniecību Latvijā. Izstādes tapšanu atbalstījuši Valsts kultūrkapitāla fonds, arhitektu birojs *Arhī Arhitekti*, SIA *Gaismas stils*, SIA *Aidaco Construction*, AS *Latvijas Finieris*, SIA *Paradīzes āboli*, SIA *Rīgas Krēslu fabrika* un RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultāte.

Seko un dalies ar
#Inblv

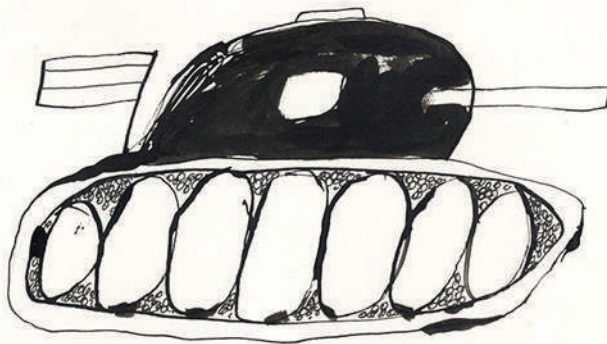

Informāciju sagatavoja: Jānis Dripe, LNB padomnieks arhitektūras un kultūrpolitikas jautājumos, janis.dripe@lnb.lv, 28625222

ONE DAY SOMETHING TERRIBLE
HAPPENED. MY USUAL CALM AND
HAPPY LIFE HAS GONE.
SAFE PLACE DISAPPEARED TOO.
SO I PACKED MY SUITCASE...

WHEN I WAS
IN MY 20s
I THOUGHT
NO WAR
COULD EVER
START
IN MY
COUNTRY

THEN THE WAR STARTED

Safe place. Drošā vieta

Ukrainas mākslinieku kolektīva Pictoric grupas izstāde

10.02.2025.–30.03.2025.

4. stāvs

Saturs

Pictoric mākslinieku grupa

Dizains

Biedrība "Neatlaidība"

Projekta vadība

kuš! komiksa redakcija
Brigita Zelča-Aispure

"Kopš pilna mēroga Krievijas iebrukuma Ukrainā projektu veidošana par šo karu kļūva par vienu no mūsu vissvarīgākajām misijām. Kopš 2022. gada mēs esam radījuši vairāk nekā 100 plakātu izstādes visā pasaulē. Viens no spēcīgākajiem konceptiem, ko esam izpētījuši, ir "Safe Place" ("Drošā vieta"). Droša vieta ir kas vairāk par fizisku telpu; tā ir arī iekšēja stāvokļa sajūta, emocionāla un mentāla patvēruma vieta, kur vari būt pats un nebaidīties no nosodījuma vai apdraudējuma. Notiekošā kara kontekstā šai idejai ir piešķirta dziļa un neatliekama nozīme. Mēs aicinājām desmit Ukrainas māksliniekus pastāstīt, ko "drošā vieta" viņiem nozīmē šodien – gan tiem, kuri turpina dzīvot Ukrainā, neskatoties uz konfliktu, gan tiem, kuri ir atraduši patvērumu ārzemēs, bet regulāri atgriežas, lai apciemotu ģimeni. Tiem, kuri ir iesprostoti kara zonās, droša vieta ir vieta, kur paslēpties no bumbām – logiem neapriekots pagrabs vai siena, kas aizsargā no ārējās iznīcības. Taču kara laikos drošību bieži vien rada tuvinieku klātbūtne, ģimenes un draugu saites vai vienkārši vienotība starp tiem, kuri dalās ar vienu un to pašu nenoteiktību. Pat tumšākajos brīžos cilvēki atrod veidus, kā radīt jaunas drošas vietas." raksta Anna Sarvira, Pictoric kuratore.

Pictoric ir Ukrainas ilustratoru, grafisko dizaineru un mākslinieku kopiena, kas dibināta 2014. gadā un organizējusi vairāk nekā 150 izstādes visā pasaulē. Izstāde notiek projektā *Baba Jaga Europe*, kuru īsteno *Industrie Fluviale* (Roma), *FRAME Prague Comics Festival* un kuš! komiksu žurnāls sadarībā ar biedrību "Neatlaidība". Projektu līdzfinansē Eiropas Savienība.

Seko un dalies ar
#Inblv

Papildu informācija:

LNB Izstāžu centra vadītāja Brigita Zelča-Aispure, Brigita.Zelca-Aispure@Inb.lv

Tiesības uz bibliotēku

27.02.2025.–27.02.2026.

1. stāvs

Saturs

Pauls Daija, Maija Treile

Dizains

Krišs Salmanis

Projekta vadība

Anda Boluža

Visa pasaule ir liela bibliotēka un mēs – tās lasītāji. Jautājums par to, kam pieder tiesības uz bibliotēku un lasīšanu, ir visaptverošs un vienlaikus gan nopietnāks, gan aizraujošāks, nekā sākotnēji varētu šķist. Stāsts par Rīgas pilsētas bibliotēku, kas pirms 500 gadiem radās svētbilžu grautiņu laikā un kuras lielākā krājuma daļa gāja bojā Otrajā pasaules karā, izstādē ļauj runāt par bibliotēku kā pasaules mikromodeli. Brīvība, Kārtība un Vērtība ir izstādē izmantotas koordinātas, attiecībā pret kurām varam noteikt katrs savu atrašanās vietu Lielajā Bibliotēkā. Izstāde rosina sarunu par bibliotēkas un lasīšanas nozīmi demokrātiskas sabiedrības veidošanā un ikviena cilvēka iespējā dzīvot gan cieņpilni, gan ar prieku. Pat ja bibliotēkas funkcijas mūsdienās ir plašas, asociatīvi tā pamatā saistās ar grāmatām un lasīšanu kā vērtību. Viens no Rīgas un Latvijas atpazīstamākajiem simboliem ir Stikla kalns vai Gaismas pils. Domājot par lasīšanas veicināšanu digitālajā laikmetā, mums nav jākārpās no dziļas bedres, mums ir klints, no kuras atsperties.

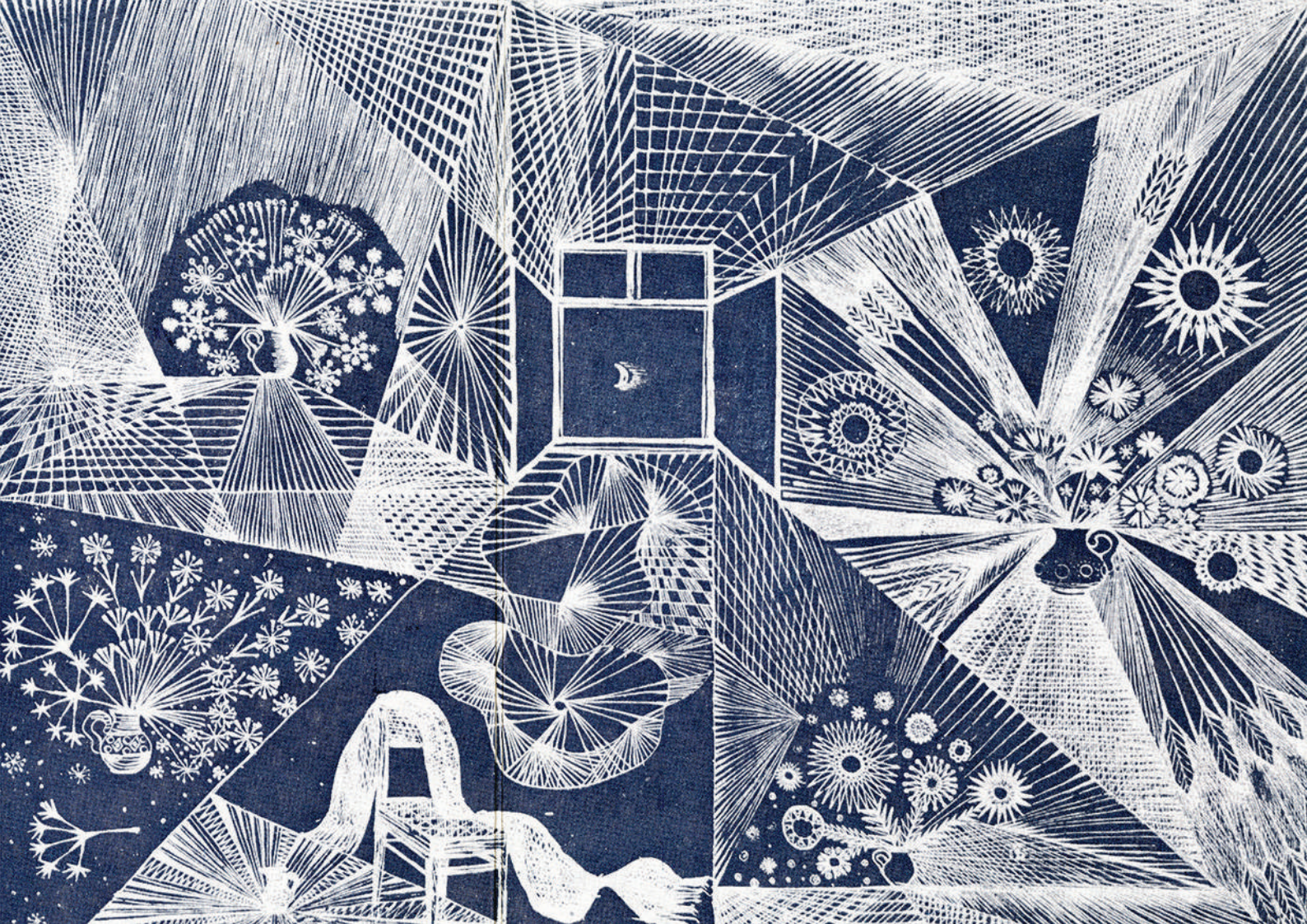
Seko un dalies ar

#lnblv

Informāciju sagatavoja:

LNB Pētniecības un interpretācijas centra vadītāja Maija Treile,
maija.treile@lnb.lv, 29631741

Grafiķei Dzidrai Ezergailei veltīta izstāde

16.10.2025.–28.03.2026.

4. stāvs

Saturs

Ingrīda Peldekse
Anda Boluža

Dizains

Tatjana Raičiņeca

Projekta vadība

Anda Boluža

2024. gadā Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) izdeva grāmatu "Grafiķes Dzidras Ezergailes ekslibri", kuras autore ir LNB Mākslas krājuma eksperte Ingrīda Peldekse. Izdevumā reproducēti ražīgās ekslibristes Dzidras Ezergailes (1926–2013) darbi no LNB Mākslas krājuma ekslibru kolekcijas, aktualizējot mākslinieces mantojuma unikalitāti un savdabību. Izstāde turpina aplūkot grafiķes spilgto māksliniecisko rokrakstu LNB Mākslas krājumā. Dzidras Ezergailes rokraksts veidojās 20. gadsimta 60. un 70. gados, viņas darināto grāmatzīmju jeb *ex libris* skaits mērāms vairākos tūkstošos vienību. Nereti māksliniece integrējusi grāmatas piederības zīmēs savu stājdarbu motīvus un arī grafiku fragmentus, ļāvusies dažādiem mākslinieciskiem eksperimentiem. Dz. Ezergaile patiesi saistījušas grafikas funkcijas un nākotne – izstāde ir apliecinājums mākslinieces paveiktā darba aktualitātei.

Seko un dalies ar
#lnblv

Informāciju apkopojā:

LNB sabiedrisko attiecību vadītāja Agija Ābiķe, agija.abike@lnb.lv

Tā pirmā grāmata

8.11.2025.–2026.

5. stāvs

Saturs

Toms Ķencis

Dizains

Dārta Hofmane

Projekta vadība

Anete Skuja

Izstāde "Tā pirmā grāmata" veltīta latviešu grāmatniecības pirmajiem 400 gadiem, izceļot izdevumus, kas ne tikai izveidojuši un mainījuši latviešu lasītāju, bet arī noveduši pie nācijas veidošanās. Izstāde aplūkos vēsturisko periodu no 1525. līdz 1918. gadam, izceļot nozīmīgākos notikumus latviešu grāmatniecībā – no pirmā iespīestā teksta latviešu valodā līdz Latvijas neatkarības deklarācijai. Lai attēlotu lasīšanās pieredzes dažādās modalitātēs, izstādes stāsts atspoguļosies cauri piecām galvenajām sfērām vai pieredzes kontekstiem, kas ietekmējuši latviešu lasītāju – reliģija (lūgt), izglītība (mācīties), praktiskā ikdiena (saimniekot), personiskā pieredze (just), nacionālais un likumiskais pamats (apzināties). Vēsturiskais stāstījums tiks aktualizēts caur laikmetīgo mākslinieku īpaši izstādei veidotiem darbiem. Izstādē paralēli tiks skatīts arī Igaunijas grāmatniecības konteksts un uzsvērtas abu kaimiņvalstu ciešās kultūras saiknes un paralēles.

Seko un dalies ar
#Inblv

Informācija sagatavoja:

LNB Izstāžu projektu vadītāja Anete Skuja, anete.skuja@lnb.lv

Krājuma izlašu cikls "Retumu pasaulē"

5. stāvs

Pirmā krājuma izlase:

**Gandrīz ideāla sievietē.
Pirmās grāmatas,
žurnāli un kalendāri
latviešu lasītājām**

6.02.2025.–1.04.2025.

Saturs

Kristina Papule

Dizains

Grieta Vītoliņa

19. gs. beigas un 20. gs. sākums latviešu grāmatniecībā iezīmējās ar jaunu parādību – plašu un samērā daudzveidīgu izdevumu klāstu, kas adresēti tieši sieviešu auditorijai. To vidū ir grāmatas par reliģiju, dzīves ētiku, etiķeti, mājturību, skaistumkopšanu un citiem tematiem, kā arī kalendāri un žurnāli. No vienas puses, jaunie izdevumi iezīmēja "jaunu normalitāti", kurā sievietes ir kļuvušas par atsevišķu mērķauditoriju ar sev raksturīgiem lasīšanas paradumiem un literāro interešu loku. No otras puses, šie teksti pildīja kontrolējošu lomu, uzspiežot lasītājām "ideālās sievietes" standartu.

Krājuma izlase iepazīstina ar pirmajām sievietēm adresētajām grāmatām, kalendāriem un žurnāliem, kā arī tematiskajām atklātnēm no Latvijas Nacionālās bibliotēkas krājuma.

Turpinājumā:

Latvijas vēsturisko pastmarku izstāde. Aprīlis

Vācbaltiešu dzejnieka Kazimira Ulriha Bēlendorfa 250. jubilejai veltīta krājuma izlase. Maijs – augusts

Krājuma izlase "Rakstnieces un reālisms".
Septembris – novembris

Krišjāņa Valdemāra 200. jubilejai veltīta krājuma izlase.
Decembris – 2026. gada februāris

Seko un dalies ar

#Inblv

Informāciju sagatavoja: LNB Pētniecības un interpretācijas centra vadītāja Maija Treile, maija.treile@lnb.lv, 29631741

Sabiedrības iesaistes kustības "Restarts lasīšanai" aktivitātes

2025. gadā Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) turpina tradicionālās lasīšanas veicināšanas programmas un norises.

Šogad svinēsim lasīšanas veicināšanas programmas **"Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" 25 gadus** ar rekordlielu dalībnieku skaitu 23 000 lasītāju – jaunāko grāmatu vērtētāju 896 bibliotēkās un skolās, tostarp 80 latviešu diasporas centros 30 valstīs, un vairāk nekā 317 tūkstošus eiro lielu Latvijas Republikas Kultūras ministrijas (KM) aktuālo finansējumu šī gada aktivitāšu pilnveidei. Lielākais publicitātes pasākums būs **"Lielie lasīšanas svētki" 29. martā**, kas būs apmeklējams klātienē un vērojams tiešraidē. Tāpat kā iepriekšējā gadā šis ir redzamākais Eiropas Autoru dienas notikums Latvijā. Šis iniciatīvas mērķis ir godināt Eiropas autoru radīto literatūru, rosināt interesi par grāmatām un to lasīšanu, kā arī iedvesmot lasītājus, īpaši jauno paaudzi, iepazīt Eiropas literatūras un valodu daudzveidību.

Turpināsim īstenot pirmsskolas vecuma bērniem un ģimenēm domāto programmu **"Grāmatu starts" sadarbībā ar LNB Atbalsta biedrību un bibliotēku tīklu**. KM finansējums prioritāro pasākumu īstenošanai – 50 tūkstoši eiro.

Jau astoto gadu kopā ar Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padomi tiks īstenotas **"Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības"**, kas domātas pusaudžu (11–12 gadi) auditorijas iesaistei un lasīšanas prestiža celšanai. Kopā ar LNB bērnu direktori Grētu Gerdu Leperi no Dundagas, kura pagājušajā gadā izcīnīja Lasīšanas čempiones titulu, veidosim jaunu uzsaukumu skolēniem. Pagājušajā gadā sacensību visos četros posmos iesaistījās ap 7000 dalībnieku. **Nacionālais fināls plānots Gaismas pilī 11. oktobrī.**

Sadarbībā ar Latvijas Grāmatizdevēju asociāciju un Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padomi **29. aprīlī notiks starptautiska konference "Literatūras zināšanas lasītveicināšanai"**.

Izstāde "Baltā Vilka zemeņu lauks", veltīta Starptautiskās Jāņa Baltvilka balvas 20 gadu laureātiem, (kopā ar "Laureātu ekspresi"), 2025. gada vidū ceļos pa Latvijas bibliotēkām.

Seko un dalies ar
#lnblv

Informācija sagatavoja:
LNB Bērnu literatūras centra vadītāja Silvija Tretjakova,
silvija.tretjakova@lnb.lv, 29492456

Digitālā bibliotēka digitalabiblioteka.lv turpina augt

Kopš Digitālās bibliotēkas atklāšanas pirms nedaudz vairāk nekā gada, tajā atrodams plašs Latvijas digitālā kultūras mantojuma saturs no 677 satura partneriem.

Satura pieaugums un jaunas tematiskās kolekcijas:

Digitālā bibliotēka piedzīvo iespaidīgu satura papildināšanos ar Latvijas muzeju digitalizētajiem materiāliem, šobrīd piedāvājot pāri par 350 000 vienībām no muzeju krājumiem.

Regulāri papildinās fotogrāfiju un video ierakstu skaits no Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva;

Izveidotas jaunas tematiskās kolekcijas *Latviešu dramaturģija*, *Liepājas video*, *Baltijas ceļš – piemiņas un protesta akcija*, *Mākslas izstāžu katalogi*, *Akadēmiķis Jānis Stradiņš*, un *Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki*;

Reģionālās bibliotēkas 2024. gadā papildinājušas Digitālās bibliotēkas kolekcijas Preiļu, Kuldīgas, Gulbenes, Talsu un Jēkabpils novadpētniecībā. Talsu bibliotēkas saglabātās J. Tāles fotogrāfijas, kas ataino pilsētas dzīvi 20. gadsimta 60.–70. gados, spilgti ilustrē reģionu kultūras mantojuma dokumentēšanas nozīmīgumu.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitalizācijas jaunumi:

Papildināta lietotāju iecienītā Latvijas karšu kolekcija ar gandrīz 300 kartēm un tūrisma ceļvežiem, tajā skaitā līdz šim npublicētiem 20. gs. 30 gadu Jūrnieceības departamenta Jūras un ostu pētījumu materiāliem;

LNB veic reģionālo televīziju vēsturisko video ierakstu digitalizāciju, un šobrīd Reģionu televīziju video kolekcijā jau skatāmas **~3 200 stundas**. Video ierakstiem tiek veikta runas atpazīšana. Lai uzlabotu atpazītās runas kvalitāti, Hugo.lv risinājums tika apmācīts ar LNB jau vēsturiski digitalizētajiem video un skaņas ierakstiem. Izmantojot *Google Gemini 2.0* lielā valodas modeļa iespējas, ir izveidoti satura rādītāji, kas palīdz lietotājiem vieglāk atrast informāciju garos video ierakstos;

Pilnībā pabeigta **“Londonas Avīžu”** (1942–1986) un **“Skolotāju Avīzes”/“Izglītība”** (1948–1993) digitalizācija. Tāpat noslēgumam tuvojās **“Rīgas Viļņu”** (1957–1996) apstrāde;

Digitalizēto grāmatu kolekcijai pievienoti 110 izdevumi, tai skaitā “Tieslietu ministrijas ziņas par Latvijā sodītajām personām” laika posmā no 1922. līdz 1943. gadam.

Sadarbība un sabiedrības informēšana

Latvijas Nacionālā bibliotēka aktīvi sadarbojas ar satura partneriem un piedāvā izglītojošus seminārus, materiālus par digitalizāciju, metadatu veidošanu un autortiesībām. Digitālās bibliotēkas sociālo tīklu kontos tiek atspoguļota informācija par jaunākajām kolekcijām un digitalizētajiem objektiem.

Seko un dalies ar
#lnblv

Papildu informācija: digitalabiblioteka@lnb.lv, 67716000

Jauniešu telpa

Jaunatklātā Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Jauniešu telpa M stāvā ir izveidota kā ērta un mūsdienīga kultūrizglītības, informācijas un radošuma vide jauniešiem, lai veicinātu personības attīstību ar daudzveidīgām aktivitātēm.

Piedāvājumā:

Nodarbības par medijpratību un informācijpratību.

Nodarbības informācijas meklēšanā

(LNB elektroniskais katalogs, vienotais meklētājs PRIMO, LNB veidotās datubāzes, Digitālās bibliotēkas kolekcijas, LNB tiešsaistes abonētās datubāzes).

Profesiju stāsti (līdz 30 cilvēkiem). Klātienes tikšanās jauniešiem "Pielaiko profesiju!" sniedz iespēju tikties ar dažādu profesiju speciālistiem ar mērķi sekmēt interesi par kādu no profesijām, gūt ierosmi nākotnes izvēlē.

Karjeras izglītība (15–20 dalībnieki). Notiek sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitātes Karjeras centru.

Fotoorientēšanās (līdz 30 cilvēkiem). Izglītojošā nodarbībā ar spēles elementu pielietojamu veicinām jauniešos interesi par LNB, tās krājumu, prasmi orientēties LNB.

Infoslēpe (20–25 dalībnieki). Informācijpratības komandu spēle, kurā dalībnieki sacenšas informācijas meklēšanā bibliotēkas e-resuros.

Seko un dalies ar

#lnblv

Slepenā valoda – zīmju valodas meistarklase

(20–25 dalībnieki). Nodarbība skolēniem un pedagogiem par žestu un zīmju valodas atšķirībām, zīmju valodas vēsturi, tās elementiem un alfabētu, apguves materiāliem.

Galda spēļu vakari. Katra mēneša pēdējā trešdienā sadarbībā ar "Brain Games" plkst. 16.00–19.00.

Āra spēļu vakari. Vasaras sezonā sadarbībā ar "Brain Games", LNB ārtelpā.

Improvizācijas teātra sesijas "Kā būtu, ja būtu".

Katru sestdienas rītu plkst. 10.00–12.00 sadarbībā ar improvizācijas teātra "Tea Tree" stāstnieku atzaru "Storijkrafteri".

Lasītāju un diskusiju klubs "Lasīsim kopā!".

Sestdienās, ar regularitāti reizi mēnesī, pēcpusdienu, lasot grāmatas un pārrunājot izlasīto.

Latviešu valodas sarunu klubs. Tikšanās ikvienam, kurš apgūst latviešu valodu, lai neformālā gaisotnē attīstītu valodas prasmes.

Pužļu likšanas klubs. Notiek katru otro sestdienu sadarbībā ar Latvijas Pužļu Federāciju.

Pasākums skolēniem "Kā kļūt par jaunsargu?".

Divas reizes gadā sadarbībā ar Latvijas Jaunsardzes centru.

Lekciju cikls vidusskolēniem. Sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitāti, tiešraidē no LNB studijas.

Informāciju sagatavoja:

LNB Informācijas pakalpojuma sektora projektu koordinatore Iveta Krūmiņa, iveta.krumina@lnb.lv